

Versenyfutás az idővel (K120086)

OTKA ZÁRÓJELENTÉS

Kutatásvezető: Nagy Beáta (BCE)

Bevezetés:

Az elmúlt évtizedek egyik legnépszerűbb kutatási témája a munka és család összehangolása volt. Az ezzel foglalkozó kutatások általában a dolgozó felnőttekre fókuszálnak, és csak ritkán vizsgálják a családban élő gyerekek tapasztalatát vagy percepcióját. Azonban a kutatási tapasztalatok azt mutatják, hogy a szülők rendre aggódva beszélnek a gyerekek felnövekedéséről, a nekik szánt idő mennyiségéről és minőségéről, és a kamaszok esetében a mobiltechnológiák okozta veszélyekről. Éppen ezért a korábbi OTKA-kutatásunk (2013-2017: Dilemmák és kérdések a család és munka összehangolásában) folytatásaként 2016-2020 között azt kutattuk, hogy milyen kapcsolat van a szülők és a 12-16 éves kamaszgyerekek tapasztalatai, jólléte vagy éppen együtt töltött idejének percepciója között.

A kutatási folyamat és az alkalmazott módszertanok

A kutatás során **először** feltártuk a témához kapcsolódó **szakirodalmi előzményeket**, különös tekintettel az együtt töltött idő jellege, a szülői munkavállalás és a gyermekek jólléte, a (mobil)technológiahasználat szabályozása témákra, melyekből publikációk is készültek. **Második lépésként** a nemzetközi és hazai kutatási előzmények alapján megalkottuk a szülőkre és kamaszgyermekükre vonatkozó, **kapcsolt kérdőívet**. A kérdőíves adatfelvétel gorselemzésére építve terveztük meg a kutatás **harmadik**, kvalitatív szakaszát, amelyben a szülők iskolai végzettsége szerint rétegzett 30 családot kerestünk fel. Ennek során is a szülőkkal, majd a gyerekekkel készültek **mélyinterjúk** az együtt töltött idő és a technológiahasználat kérdéseiről. Módszertanként tehát az előző OTKA-kutatásban már alkalmazott kevert módszertant használtuk, azon belül is a magyarázó egymásra épülő felépítést (explanatory sequential design). A COVID-19 megakadályozta az eredmények bemutatását további külföldi konferenciákon, ugyanakkor módunk nyílt arra, hogy a kisgyermekes, home office-ban dolgozó anyák munkavégzését, jóllétét vizsgáló interjúk kutatásban is részt vegyünk.

A **kérdőíves felmérést** 2017 novemberében, Magyarországon, 1000 család körében végezte az Ipsos Közvéleménykutatató vállalat, amely során az F2F CAPI módszert alkalmazta. A kvantitatív szakaszban megkérdezték a 12-16 éves fiatalokat és szüleiket az együtt töltött idővel kapcsolatos tapasztalataikról, az idő megítéléséről, a szülők elérhetőségéről és szülői teljesítményéről, továbbá a technológiahasználati szokásokról és azok szülői mediálásáról. A 12-16 éves serdülőkkel rendelkező családokat véletlenszerűen választották ki kvótás mintavételi módszerrel, a serdülők nemét és életkorát, valamint Magyarország főbb régióit és a különböző településtípusokat megcélözva. A mintában több a lány (59%), mint a fiú (41%). A 12 és 16 év közötti serdülők életkori megoszlása egyenletes. Az apák elérése érdekében legalább 40%-os szülői kvótát határoztunk meg; végül a szülők megoszlása 54%-ban anyák és 46%-ban apák voltak.

Az **interjúk** szintén személyes felkeresés révén zajlottak 2019 tavaszán Budapesten és környékén. Mivel a kérdőíves adatfelvétel eredményeiben kiemelkedő volt a szülők iskolai végzettségének hatása, ezért a kvalitatív felvétel során ez volt a fő kiválasztási szempont. Elsősorban Budapesten és környékén zajlottak az interjúk, előbb a szülők, majd a kamaszgyerekek megkérdezésével. Minden interjút Kutrovácz Kitti készített, a gépelés ellenőrzésében részt vettek mesterszakos diákok is. A kvalitatív interjúk feldolgozása tematikus elemzés módszerével, NVivo szoftver felhasználásával zajlott.

A kutatás eredményeinek **disszeminációjára** kiemelt figyelmet fordítottunk. **Egyrészt tudományos publikációk** készültek), amelyek közül több még hazai vagy nemzetközi válaszára vár. **Másrészt** a hallgatókkal folytatott műhelymunka részeként több **szakdolgozat is készült** a négyéves kutatási időszak során. A BA-hallgatók elsősorban a 2017-es adatbázist elemezték SPSS programmal, az MA-hallgatók ezt interjúelemzéssel is kiegészítették, de volt szakdolgozó hallgató, aki a kutatás témájához kapcsolódóan kortárs magyar filmek tartalomelemzését végezte. A hallgatók egyrésze hivatalosan is kapcsolódott a kutatáshoz. **Harmadrészt** Kutrovázt Kitti elkészítette és munkahelyi vitára benyújtotta **PhD-disszertációját** (Kutrovázt 2021b). A közös munka eredményeként Mikó Fruzsina **PhD képzésre** jelentkezett, ahol sikeresen befejezte az első tanévet. **Negyedrész**t aktívan részt vettünk **hazai és nemzetközi konferenciákon**, az Magyar Szociológiai Társaság 2018-as vándorgyűlésén külön panelt is szerveztünk. **Ötödrész**t rendszeres résztvevői voltunk a különböző **tudománynpszerűsítő fórumoknak**. A 2018-as a Kutatók Éjszakájára társasjátékkal készültünk, 2019-ben a Magyar Tudomány Ünnepe-n tudományos workshopot tartottunk, 2020 őszén a Kutatók Éjszakáján **online zárókonferenciát tartottunk**. A kutatási folyamat során az újonnan bekapcsolódó kutatók regisztrálását az NKIFH engedélyezte. Az elért eredmények összhangban voltak a kutatásra fordított támogatással, bár az utolsó másfél év nem tette lehetővé a konferenciákon való részvételt.

Főbb eredmények:

Eredményeinket a fő kutatási kérdéseink mentén mutatjuk be, de szerkesztett kötetben is elérhetők.

1. Az együtt töltött idő értékelése

Kutatásunk első központi fókusza a szülők és kamasz gyerekeik együtt töltött idejének vizsgálata. Az idő mennyiségével és főként a minőségével kapcsolatos szubjektív percepciókat vizsgáltuk azzal a céllal, hogy a felfedjük az eltérő nézőpontokat, a szülőséggel kapcsolatos elvárásokat, a kutatás kvantitatív és kvalitatív adatait is elemezve. A következőkben a kvantitatív és kvalitatív empirikus eredményeink legfőbb megállapításait ismertetjük.

A szülők és a gyerekek percepciói nagyon hasonlóan alakultak a közös időtöltéssel kapcsolatos kérdésekben. Az idő mennyiségével való elégedettségük azonban jelentős eltérést mutatott. A kvantitatív adatok azt mutatták, hogy a szülők jelentős része (40%) kevésnek ítélte meg a közösen töltött időt, míg a tinédzserek nagy többsége elégedett volt az idő mennyiségével. Hasonlóképpen a 12-16 éves korú gyerekek szüleinek harmada arról számolt be, hogy nehéz a közös időben a gyermekére figyelnie, és ezt a gyerekek is hasonló arányban érezték így. A szülők többsége azonban ennek ellenére is alapvetően nyugodtnak találta a közös időt. Fontos eredmény, hogy az idővel kapcsolatos vélekedések jelentősen összefüggenek a család társadalmi helyzetével: leginkább a család szubjektív anyagi helyzete, és a válaszoló szülő iskolai végzettsége szerinti eltéréseket találtunk (Kutrovázt 2019). Összefoglalóan elmondható, hogy az alacsonyabb státuszúak kevesebb időt tudnak eltölteni gyerekeikkel, hajszoltabbnak érzik ezt az időt, és jellemzőbb rájuk, hogy nehéz fenntartaniuk a koncentrációt. A szülők neme szerinti eltérések is az anyák hátrányát igazolják az időhiány és időnyomás tekintetében. Ezek az eredmények a korábbi empirikus tapasztalatokat erősítik. Az időmérleg adatok is azt mutatják, hogy gyerekekkel töltött idő mennyisége társadalmi státusz szerint egyenlőtlenül oszlik meg a szülők között, kutatásunk megerősíti, hogy ezek a tendenciák az időészleléssel kapcsolatos mintázatokban is megmutatkoznak.

A kvalitatív eredmények kiegészítik a fentieket és segítik az idő észlelésének komplexebb megértését. A szülők beszámolóí alapján elmondható, hogy nem az idő mennyisége, hanem a mindennapok strukturájának fragmentáltsága és hajszoltsága jelenti a legnagyobb nehézséget. Következésképpen a gyerekekkel töltött idővel kapcsolatos hiányérzet nagyon jellemző a szülők körében. Éppen ezért előzetes várakozásainknak megfelelően a minőségi időtöltés fontosságával igyekeznek a szülők kompenzálni az

idő hiányából és zaklatottságából adódó hiányt. A gyerekekkel töltött minőségi időtöltés két aspektusát különböztettük meg az interjúk beszámolóí alapján: mindennapi rituálékat és minőségi momentumokat (1), illetve az építő jellegű programokat (2) (Kutrovátz 2021b).

A mindennapi rítusokat az különbözteti meg a rutin tevékenységektől, hogy lehetőséget adnak az egymáshoz való kapcsolódásra és alkalmat teremtenek az együttlét megtapasztalására. A közös étkezések, és mindennapi kisebb családi hagyományok tartoznak ebbe a kategóriába – pl.: kisgyerekkori esti rituálék átformálódása stb. A minőségi pillanatok is a mindennapi közös időtöltés részei, melyek jellemzően spontán alakulnak, és nagyon intenzívek. Hasonlóképpen az egymásra figyelés és kapcsolódás lehetősége miatt tekinthető minőségi időnek.

Elsősorban ezek a jellemzők teszik minőségi idővé az építő jellegű programokat is. Azonban ezek jellemzően hétfégi programok – spontánok, vagy szervezettek is lehetnek – de mindenképpen a hétköznapi zaklatott, rohanó idő kompenzálását szolgálják. A kirándulások, kulturális és sport programok tartoznak ebbe a kategóriába. Főként a közös élmények szerzése a céljuk, és néhány esetben megjelenik a gyerek fejlesztésének, ismereteinek bővítésének igénye is. Fontos azonban, hogy az építő jellegű programokra sem jellemző, hogy tudatos szülői stratégia részét képeznék.

A társadalmi és nembeli eltéréseket igazolják a kvalitatív adatok is. A szülőséggel kapcsolatos teher egyenlőtlenül oszlik meg a nemek szerint, jobban sújtva a nőket. Fontos kiemelni, hogy a minőségi együttlét igénye társadalmi helyzettől függetlenül megfogalmazódik az interjúkban, ami azt az elképzelést erősíti, hogy intenzív szülőség ideáljának elvárásai – a közös időtöltés tekintetében – nem csak a középosztálybeli normának a részei. Mégis az alacsonyabb státuszúak erőforrásai nem teszik lehetővé, hogy ezeknek az elvárásoknak megfeleljenek. További érdekes eredmény, hogy attitűdbeli különbségek is mutatkoznak az alacsony és magas státuszúak között: míg pl. a főzést és más háztartási munkákat az alacsonyabb státuszúak további teherként értékelik, melyek akadályozzák a közös időtöltést, addig a magas státuszúak körében gyakori, hogy a minőségi együttlét lehetőségeként tekintenek ezekre a feladatokra.

A szubjektív percepciók középpontba állításával és a kevert módszertan alkalmazásával az eredményeink hozzájárulnak a szülők és gyerekek közös időtöltésének, és az időtöltés nemi és társadalmi egyenlőségeinek komplexebb és árnyaltabb feltárásához. A kvalitatív vizsgálat a minőségi idő koncepciójának megismerését segíti.

2. A szülők munkavállalása, munka-magánélet egyensúlya és a gyerekek jólléte

A szülők munkavállalásának hatása a gyerekek jóllétére széles körben vitatott téma, különösen az egészen fiatal gyermekek tekintetében. A korábbi fő nemzetközi eredményeket egy cikkünkben már összefoglaltuk (Szczuka et al. 2018). Ennek főbb megállapításai azok voltak, hogy a két év alatt gyerekek nyelvi fejlődését gátolhatja, hogy az anyák hetente több mint 20 órában dolgoznak, de a fő problémát nem az jelenti, ha nem az anya vigyáz rájuk, hanem az, ha a felügyelet nem jó minőségű. Az anyák munka-magánéletének egyensúlya nem bírt közvetlen befolyással a gyerekekre, de az apák túl hosszú munkaideje negatív hatást gyakorol a fiúkra. „Az apák munka-magánéletének konfliktusa tehát sokkal közvetlenebb hatást gyakorol a gyerekek jóllétére, míg az anyáknál tompított hatást tapasztaltak.” (Szczuka et al. 2018:92). Az áttekintés arra is rámutatott, hogy a társadalmi pozíció hatással bír a gyermekek jóllétére: a szülő(k) jövedelmi és osztályhelyzete befolyásolja a keresőtevékenység hatását. Publikálás alatt álló két tanulmányunkban Róbert Péterrel közösen azt vizsgáltuk, hogy a szülői jóllét különböző dimenziói – hasonlóan más társadalmi jellemzőkhöz – átörökítődnek-e a gyerekekre. A kutatás a szülői „teljesítmény” (elérhetőség, jelenlét, támogatás, stb.) hatását vizsgálta erre az átörökítésre, különös tekintettel a nemi különbségekre. A szubjektív jóllétet az élet különböző területeivel kapcsolatos, összehasonlítható elégedettségi tételek összességéként operacionalizáltuk. Az eredmények azt mutatják, hogy a szubjektív jóllét generációk közötti átadása nemek szerinti

eltéréseket tartalmaz az intenzív szülői neveléssel összefüggésben. Fontos következtetésnek tartjuk, hogy mivel ebben az anyáknak kiemelt szerepe van, a nők (anyák) nem fizetett és alulértékelt szülői tevékenységét jobban el kellene ismerni (Nagy et al. 2021a).

Az eredmények szoros összefüggést mutatnak a gyermekek és a szülők szubjektív jólléte között általában. A szülők étellel való elégedettsége, valamint a családi és munkahelyi kapcsolatok különösen befolyásolják az utódok jóllétét aggregát szinten. A család anyagi körülményei pontosabb előrejelzést adnak ebben a kérdésben, mint a szülői végzettség. A serdülők életkora szerint nagyobb eltérés mutatkozik az eredményekben, mint a nemek szerint. Az eredmények a generációk közötti öröklés folyamatának ismert szempontjait tükrözik, és felhívják a figyelmet a státuszátadás szoft, kevésbé szándékos formáinak fontosságára (Róbert et al. 2021). Tudomásunk szerint nem készültek még hasonló vizsgálatok Magyarországon.

3. Az együtt töltött idő és a gyerekek jólléte

Kutatásunk harmadik kérdése arra fókuszál, hogyan hat a szülők és kamasz gyerekeik együtt töltött ideje a gyerekek jóllétére. Publikálás alatt álló tanulmányunkban (Kutrovátz – Geszler 2021) kvantitatív adatok elemzésével vizsgáltuk meg ezt a kérdést, amelybe bevontuk a szülők és gyerekek nézőpontjának összevetését is.

A kvalitatív idő két aspektusát mértük. Egyrészt a fókuszált időt vizsgáltuk, nevezetesen, hogy mennyire nyugodt az együtt töltött idő, és mennyire tudnak figyelni a szülők a gyerekekre ebben az időben. Az eredményeink igazolták az előzetes várakozásainkat és megerősítették azt a feltételezést, hogy a gyerekeknek fontosabb a fókuszált idő, mint a minőségi idő más aspektusa – az építő jellegű programok –, vagy az idő mennyisége. Következésképpen, annak ellenére, hogy a fókuszált idővel kapcsolatos percepciók hasonlóak voltak a szülők és a tinédzserek között, a kamaszok fókuszált idő észlelése nagyobb hatással volt a jóllétükre, mint a szülőké. Ráadásul a szülők fókuszált idő észlelése nem mutatott szignifikáns összefüggést abban az esetben, ha az átlagosnál több időt töltöttek együtt. Ez az eredmény rámutat arra, hogy a minőségi idővel kapcsolatos elvárások sokkal inkább az építő jellegű programok fontosságát jelölik ki a szülők számára, és kevesebb szó esik a figyelem megadásáról a mindennapokban.

Ezenfelül, az idő mennyisége ugyan nem hat közvetlenül a gyerekek jóllétére, de összefügg a fókuszált idővel kapcsolatos percepciókkal. A kutatásunk azt mutatta, hogy az idő nagyobb mennyiségével együtt jár a fókuszált idő nagyobb erősségű pozitív hatása is, ami korábbi empirikus eredményekhez hasonlóan a kumulatív előnyöket igazolja a családi dinamikában.

Kutatásunk eredményei arra is rámutatnak, hogy a minőségi időhöz való hozzáférés társadalmi különbségei hozzájárulhatnak a növekvő egyenlőtlenségekhez a gyerekek eredményességének és egészséges fejlődésének tekintetében. Annak ellenére, hogy főként a magas státuszúak körében jellemző a növekvő aggodalom a gyerekekkel töltött idő mennyiségére és minőségére vonatkozóan, adataink igazolják a korábbi empirikus tapasztalatokat, miszerint az idő hiánya – minőségi és mennyiségi tekintetben is – jobban sújtja az alacsonyabb társadalmi rétegek szülőit. A magasabb státuszúak jellemzően nyugodtabban és fókuszáltabban töltik el együtt a közös időt a gyerekükkel. Következésképpen a közös idő minősége tovább erősíti a szubjektív anyagi jóllétből fakadó közvetlen negatív hatásokat a gyerekek jóllétére. Ezzel szemben a szülő iskolai végzettsége nem mutatott szignifikáns összefüggést a gyerekek jóllétével, ezért feltételezhetjük, hogy az időtöltés minőségének különbségein keresztül érvényesülnek a szülők magasabb iskolai végzettségével járó előnyök a gyerekek számára.

A fókuszált idővel kapcsolatos eredmények rámutattak egy fontos, és a kvantitatív vizsgálatok által eddig elhanyagolt szempontra a minőségi idő vizsgálatában, nevezetesen a figyelem és a nyugodt időtöltés fontosságára, amely a mindennapokban alkalmat teremt a kapcsolódásra a családtagok

számára. A gyerekek perspektívájának feltárása hozzájárul a minőségi idővel és a modern szülőséggel kapcsolatos diskurzushoz.

4. A mobiltechnológia-használat hatása

Kutatásunk negyedik fő központi kérdése arra fókuszál, hogy a mobiltechnológia-használat megjelenik-e a szülők és gyerekek együtt töltött idejében, milyen hatással van a mobiltechnológia jelenléte az idő minőségére, továbbá milyen szerepet játszik a technológia a szülői stratégiákban. A mobiltechnológiával kapcsolatos kérdéskör vizsgálatakor a kvantitatív és kvalitatív adatok elemzése egyaránt megvalósult. A kvantitatív adatok alkalmasak voltak arra, hogy a kamaszok technológiahasználataival kapcsolatos szülői stratégiákat és ezek fő karakterjegyeit azonosítsuk. A kategóriák klaszterelemzés módszerével történő detektálása nem új irány a területen, kutatásunk jelentős hozzáadott értéke ugyanakkor, hogy az elemzés országosan reprezentatív mintán történt, az eredmények ezáltal jobban általánosíthatók. A kvalitatív eredmények segítették a szülői stratégiák és a mobiltechnológia családi térben való jelenlétével kapcsolatos percepciók, attitűdök mélyebb megértését, valamint a szociológiai jellemzők feltárását. Korábban megjelent tanulmányunk a gyerekek technológiahasználataival kapcsolatos szülői mediációt vizsgáló (2007 és 2017 között megjelent) nemzetközi irodalomról nyújt szisztematikus empirikus áttekintést (Kutrovátz et al. 2018). A publikálás alatt lévő tanulmányok közül két tanulmány a szülők szemszögére, szülői percepciókra fókuszál (Kutrovátz 2021a, Nagy et al. 2021b), egy tanulmány pedig kifejezetten a kamaszok szemszögéből vizsgálja a kérdést (Mikó – Nagy 2021).

A kvantitatív eredmények alapján a szülői mediáció négy fő típusa azonosítható. Az aktív mediációs stratégia esetében a szülők aktívabban vesznek részt, jobban bevonódnak gyerekeik technológiahasználatának menedzselésébe. Az ad hoc stratégia kevésbé konzisztens, a szülők kevésbé gondolkodnak a megfelelő technológiahasználatról, ugyanakkor a technológiahasználat ebben az esetben is potenciális konfliktusforrás, alkalmanként előfordul kapcsolódó büntetés. A kivonuló stratégia jellegzetessége a szülői részvétel, a gyerekek technológiahasználatával kapcsolatos tevékenységekbe való bevonódás hiánya. A negyedik stratégia a büntető stratégia, amely egy kontrolláló, szabályozó magatartásra utal, amely a technológiahasználattal kapcsolatos gyakori szülő-gyerekek konfliktusokkal társul. A kérdőíves felmérés eredményei alapján a szülők és gyerekek korának, nemének, a szülők társadalmi státuszának, valamint az önértékelésen alapuló szülői kvalitásnak egyaránt kimutatható hatása van arra, hogy a szülők milyen mediációs stratégiát alkalmaznak nagyobb eséllyel. Ezen a ponton ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a szülői stratégiák „választása” helyett inkább arról beszélhetünk, hogy a társadalmi-gazdasági helyzettől függően bizonyos stratégiák egyszerűen nem elérhetőek a szülők számára. A különböző stratégiák ugyanis egyfelől a szülők idő- és energiaráfordításának eltérő mértékét, másrészt a kulturális tőke, a tárgyalási és a digitális készségek eltérő szintjét követelik meg (Nagy et al. 2021b).

A kamaszok körében felvett kérdőívek elemzése arra irányította a figyelmet, hogy a gyerekek technológiahasználatára irányuló szabályok az otthoni környezetre vetíthető viselkedési szabályok és a technológiahasználathoz való viszony részei. A technológiahasználathoz kapcsolódóan ugyanis lehatárolhatók különböző családi viselkedésminták, amelyek valószínűsége a szociodemográfiai tényezők mentén eltér (Mikó – Nagy 2021).

A kvalitatív tapasztalatok megerősítették, hogy a kamaszok mobiltechnológia-használatának kezelése szempontjából a leginkább meghatározó szülői stratégia a korlátozás. A szülőkkel készített interjúk alapján ennek háttérben vélhetően az áll, hogy a szülők potenciális veszélyként tekintenek a gyerekeik intenzív technológiahasználatára: különösen a technológia lelki és mentális egészségre, valamint szociális készségekre gyakorolt hatása miatt aggódnak. Fontos kiemelni, hogy a szülők által meghatározott szabályok folyamatosan változnak, és a szülők gyakran maguk sincsenek tudatában saját szabályaiknak. Az eredmények szerint a szülők a korlátozást a szülői mediáció egyéb formáival

ötvözik. Az interjúalanyok körében a restriktív stratégia mellett az aktív mediáció, a közös használat, illetve a tevékenység monitorozása is azonosítható volt – ugyanakkor ezek egyike sem olyan meghatározó, mint a korlátozás. A kvalitatív eredmények világossá tették, hogy a szülői mediáció klasszikus formái mellett azonosítható egyéb szülői gyakorlat is, amely a kamaszok mobiltechnológia-használatának mennyiségét csökkenti. Ez a szülői gyakorlat a kamaszok időfelhasználásának alakítása: a szülők olyan feladatokat, programokat, időtöltési formákat (többnyire hétvégi programokat, illetve házimunkával kapcsolatos teendőket) biztosítanak gyerekeik számára, amelyek gyakorlatilag alternatívaként szolgálnak a mobiltechnológia-használattal szemben (Kutrovátz 2021a). A kutatás egyik újdonságértéke, hogy a szülői percepciók mellett a kamaszok véleményére is kitér. A kamaszokkal készült interjúk alapján nagyon markánsan jelen van a technológiahasználat mennyiségére vonatkozó szülői szabályozás, azonban a tartalmi szabályozás kevésbé és sokkal kidolgozatlanabb formában azonosítható (Mikó – Nagy 2021). A szülőikkel és gyerekeikkel készült interjúk tapasztalatai is megerősítették, hogy a társadalmi-gazdasági helyzetnek fontos szerepe van a családon belüli technológiahasználat, valamint a technológiahasználathoz kapcsolódó szülői stratégiák alkalmazása szempontjából (Nagy et al. 2021b, Kutrovátz 2021, Mikó – Nagy 2021).

Események

2018: Magyar Szociológiai Társaság Vándorgyűlése. Panel a digitális technológia gyerekekre gyakorolt hatásáról

2018. Work, Family Research Network konferencia, New York

2018 Kutatók Éjszakája: társasjáték

2019 a Magyar Tudomány Ünnepe: tudományos workshop

2019: Community, Work and Family konferencia, Málta

2019: European Consortium of Sociological Research konferencia, Svájc (2 paper)

2020: Kutatók Éjszakáján online zárókonferencia

2021: New Delhi Egyetem előadás - munkavállalás és gyereknevelés a COVID-19 alatt

Személyi változások a kutatási folyamat során:

A kutatási időszak során az alábbi egyetemi hallgatók kapcsolódását jeleztük, és engedélyezte az NKIFH

Hegedűs Robin

Szczuka Borbála

Mikó Fruzsina

Jakab Klaudia

Terecskei Viktória

0-96. DOI: 10.18030/socio.hu.2018.